

РЕЦЕНЗІЯ

**щодо змісту освітньо-професійної програми «Право»
(галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»)
підготовки бакалаврів Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого**

Освітньо-професійна підготовка фахівців у сфері права завжди буде важливим завданням для України. Юридична освіта є необхідною складовою кожного громадянина держави і являє собою одну із визначальних чинників стабільної правової системи. Оскільки модернізація полонила навіть мислення людей та їх погляди на життя в цілому, з'являється потреба створення середовища для формування нового покоління правників, яке скоріше виступатиме як інструмент реалізації соціальної функції права та критерій соціальної стратифікації.

Юридичну роботу здійснюють на сьогоднішній день тисячі уповноважених на те спеціалістів (прокурори, адвокати, судді, слідчі...), які виконують велику кількість юридично значущих дій, вирішують щоденно десятки та сотні тисяч юридичних справ. Всеосяжний характер та важливість цієї сфери для суспільства передбачають наявність значної кількості спеціальностей в межах юридичної професії. Це відповідно створює широкі можливості для реалізації своїх здібностей та творчого потенціалу багатьох суб'єктів.

Рецензована освітньо-професійна програма «Право» (далі – ОПП) являє собою структуровану систему, розроблену на основі законодавства України про освіту та орієнтована на отримання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ОПП явно орієнтована на закладення міцного фундаменту юридичної професії з великим напрямом запоруки професійної компетентності правника. Від поради або рішення юриста багато в чому залежить доля людини, благополуччя сім'ї, її майновий стан, економічний розвиток суспільства. При цьому, помилки в роботі юриста – пряма загроза суспільним інтересам, які охороняються правом.

В цілому, ОПП регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови і технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за даним напрямком підготовки і включає в себе: загальну інформацію, мету, характеристику, опис доступу до ринку праці фахівця - випускника, оцінювання і викладання, програмні компетентності, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність. Сама ОПП, в повній мірі забезпечує високий рівень професійної підготовки випускників, сприяє широкому діапазону їх професійної діяльності та високий конкурентоспроможності на ринку праці. Ефективність освітнього процесу забезпечується його логічною побудовою, чітко продуманою та

збалансованою структурою програми, раціональним поєднанням теоретичного навчання і практичної підготовки.

Зауваження і рекомендації розробникам ОПП:

1. Оскільки ОПП прямо говорить про інновації, слід розширити підходи до навчання. Орієнтація на самонавчання повинна посилюватись, оскільки наданий студентам теоретичний матеріал може бути проаналізований самостійно. Завданням у викладанні має стати розвиток правничого мислення студента, пошук прогалин у запропонованих йому темах. Розбір знайдених прогалин та питань, які виникли, мають бути розглянуті на лекціях. Це дозволить проаналізувати тему з усіх сторін.
2. В ОПП зазначаються програмні компетентності. Професійні компетентності мають як практичний, так і науковий зміст і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців. Про існування кожної компетентності окремо досить зрозуміло. Вважаю за потрібне, зробити акцентування на розвитку у студентів перелічених компетентностей та створити оцінку оволодіння ними.
3. В першу чергу, потрібно акцентувати увагу на підвищення кількості кредитів тих навчальних дисциплін, які прямо передбачаються тестуванням після навчання. Облік навчального часу, вагомість дисциплін в навчальному плані та обсяг отриманих знань має бути переглянутий.
4. Для підвищення продуктивності студентів, пропоную відходити від стандартного оцінювання та запроваджувати інноваційні підходи. Звичайні відповіді студентів більше будуються на «автоматичному заучуванні», без розуміння істинності відповіді. Спрямованість на вирішення кейсів із забезпеченням реальних життєвих умов потрапляння в ситуацію та раптового мозкового штурму сприятиме більшому закріпленню знань у студентів та розвиватиме правниче мислення. Тобто, доцільним вбачається передбачити проведення відпрацювання ситуативних задач та розвивати швидке їх вирішення майбутнім фахівцем, а виходячи із вміння користування вивченим матеріалом, оцінювати студента.

Загальний висновок. ОПП «Право» підготовки бакалаврів за своєю спрямованістю відповідає стандартам вищої освіти, має дуже гарну структурованість та в повній мірі відповідає рівню підготовки бакалавра. Передбаченні навчальні дисципліни, які формуватимуть високий рівень компетенції студента, як кваліфікованого правника. Матеріально-технічна забезпеченість досить на високому рівні, тому звичайно ж сприятиме забезпеченню освітнього процесу в даній освітній програмі. Структура освітньо-професійної програми дає змогу здобувачу освіти досягти передбачених програмою цілей формування теоретичних та практичних компетентностей та навичок необхідних для застосування права, розуміння

змісту основних правових інститутів, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин та здобути відповідний ступінь вищої освіти в межах запланованого часу. Критерії відбору на програму та вимоги до абітурієнтів визначаються закладом вищої освіти та забезпечують досягнення заявлених у програмі цілей.

Тенденції розвитку ринку праці вказують, що розроблена освітньо-професійна програма має такі цілі, що дозволяють випускникові бути конкурентоспроможним на ринку праці. Навчальний план повністю відповідає завданням покладеним на означену освітньо-професійну програму.

Дана програма повністю відповідає сучасним вимогам і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

Голова Охтирського
міськрайонного суду Сумської області

Н.Б. Плотникова